

Shrnutí obsahu

Cílem informačních měsíčníku jako tento je pravidelný popis dezinformačních aktivit a informačních vlivových operací v českém informačním prostoru. Monitorujeme operace, které mají za cíl podporovat zájmy Ruské federace (RF) nebo Čínské lidové republiky (ČLR), ale i domácích aktérů, kteří vědomě či nevědomě působí proti strategickým zájmům České republiky. Strategické zájmy přímo ovlivňují schválené životní zájmy České republiky (suverenita, politická nezávislost, obrana demokracie a právního státu a ochrana základních lidských práv a svobod obyvatel).

Materiál je připravován hnutím Českých elfů a všechny přehledy dezinformačních aktivit lze nalézt na www.cesti-elfove.cz.

Naše aktivity jsou nepříjemné organizátorům dezinformačních aktivit a vznikají tak protiopatření v podobě falešných facebookových skupin nebo webů s názvem „elf“ apod. Dbejte prosím na přesné zadávání názvu naší internetové adresy www.cesti-elfove.cz. Dále nás lze kontaktovat emailovou adresou cesti.elfove@gmail.com nebo přímo přes naše veřejně známé mluvčí. Dbejte prosím zvýšené pozornosti na phishingové kampaně a falešné e-maily nebo na falešné webové stránky.

Nabízíme přístup k našim datům, či zpracování případových rešerší na konkrétní téma pro média. Služba je bezplatná.

Dezinformační obsah byl v on-line prostoru šířen těmito hlavními kanály:

- 1) Řetězové e-maily
- 2) Weby
- 3) Sociální sítě

Shrnutí monitorovaných kanálů a jejich pravidelnou aktualizace lze nalézt na internetové stránce www.cesti-elfove.cz. Zde naleznete zejména týdenní přehledy obsahů vybraných dezinformačních webů a měsíční přehledy obsahu vybraných dezinformačních a vlivových skupin na sociální síti Facebook.

Obsah

Nejdůležitější témata a zjištění	2
A. Monitoring médií.....	4
B. Monitoring řetězových e-mailů.....	9
C. Monitoring sociálních sítí	13

Nejdůležitější témata a zjištění

Témata v dubnu 2020

- » Hlavním narativem zůstával protievropský narativ, posiloval narativ proruský.
- » Tento měsíc zaznívaly tyto nejčtenější narativy: protievropský, proruský, protidemokratický, koronavirus – konspirace a manipulace ohledně bezpečnostních otázek. Celkově tyto narativy zazněly ve 223 článcích, které byly dále šířeny pomocí řetězových e-mailů a dezinformačních webů.
- » Proruští dezinformátoři v Česku a v rostoucí míře i samotná Ruská federace (prostřednictvím svých vrcholných politiků a vlastními informačními kanály) vyvinuli intenzivní dezinformační a falešně interpretační kampaň v souvislosti s odstraněním sochy maršála Koněva.
- » Protiamerický a proti NATO narativ v měsíci dubnu téměř vymizel, existuje ale v souvislosti s tématem koronaviru.

Podrobněji:

Koronavirus:

- » Konspirační teorie o původu viru jinde než v Číně (obviňování Západu za vznik a šíření),
- » Chvála české vlády za represivní opatření, kritika opozice za kritiku vlády, chvála uzavřených hranic ČR a to především na Západ,
- » Kritika veřejnoprávních médií za informování o epidemii s tím, že zamlčuje informace a kritizuje vládu (konspirace),
- » Falešná tvrzení, že autoritativní režimy zvládají koronavirus lépe než západní demokracie, kritika EU a NATO, že nepomáhají evropským zemím,
- » Migranti jako přenašeči viru a zdravotní hrozba pro Evropu,
- » Zdůrazňování, že v Česku je bezpečno, v západní Evropě nebezpečno a že Rusko a postkomunistické země zvládají epidemii koronaviru lépe,
- » Organizace aktivistů proruských skupin a členů SPD k upozorňování úřadů a Policie na osoby, které nenosí roušky nebo jinak porušují nařízení.

Kauza sochy maršála Koněva:

- » Podpora ruského postupu proti českým politikům, bagatelizace rizik vůči českým politikům a kritika jim poskytnuté ochrany bezpečnostními složkami ČR.

Kybernetické útoky na české nemocnice:

- » Mocenské boje Ruska a USA o Českou republiku,
- » Sympatie k Rusku.

Ostatní:

- » Pokračování útoků na veřejnoprávní média, neziskové organizace (Člověk v tísní) a národní evropské elity (proevropská politika a osobnosti),
- » Podpora nejasně definovaných „tradičních“ hodnot (mix náboženství, postavení žen, sexuální orientace a jiné někdy společensky citlivé body), jejichž ochráncem je údajně Rusko,
- » Adorace Ruska a jeho údajných úspěchů jako silné, sebevědomé a Západem utlačované mocnosti, adorace silného vůdce V. Putina.

Nejčastější cíle útoků

EU a její instituce, Německo (přetrvávají útoky na kancléřku A. Merkel), demokratické proevropské strany a politici (Piráti, TOP 09, T. Petříček, V. Jourová), neziskové organizace (Člověk v tísní), hnutí (Milion chvilek pro demokracii), Bezpečnostní informační služba, veřejnoprávní média, společenské změny po roce 1989, V. Havel, politici Z. Hřib, P. Novotný, O. Kolář

Trendy v šíření

Přetrvává stav, kdy několik desítek dezinformačních webů a několik málo aktivních skupin na sociálních sítích moderuje celou proruskou (pročínskou) dezinformační agendu a její témata. Tato témata potom úspěšně prosakují do mainstreamových médií.

- » Narativy šířené ve prospěch Ruska a Číny,

- » Narativy šířené ve prospěch některých českých politiků, za měsíc duben zejména A. Babiš,
- » Premiér ČR A. Babiš nástrojem pro další štěpení společnosti, kampaně pro a proti A. Babišovi,
- » Obhajoba postojů politických stran KSČM a SPD, dále v samostatném přehledu,
- » Obhajoba protičeské a ČR diskreditující komunikace vůči ruským státním médiím českými politiky (KSČM).

Media nejčastěji šířící proruskou propagandu v dubnu 2020

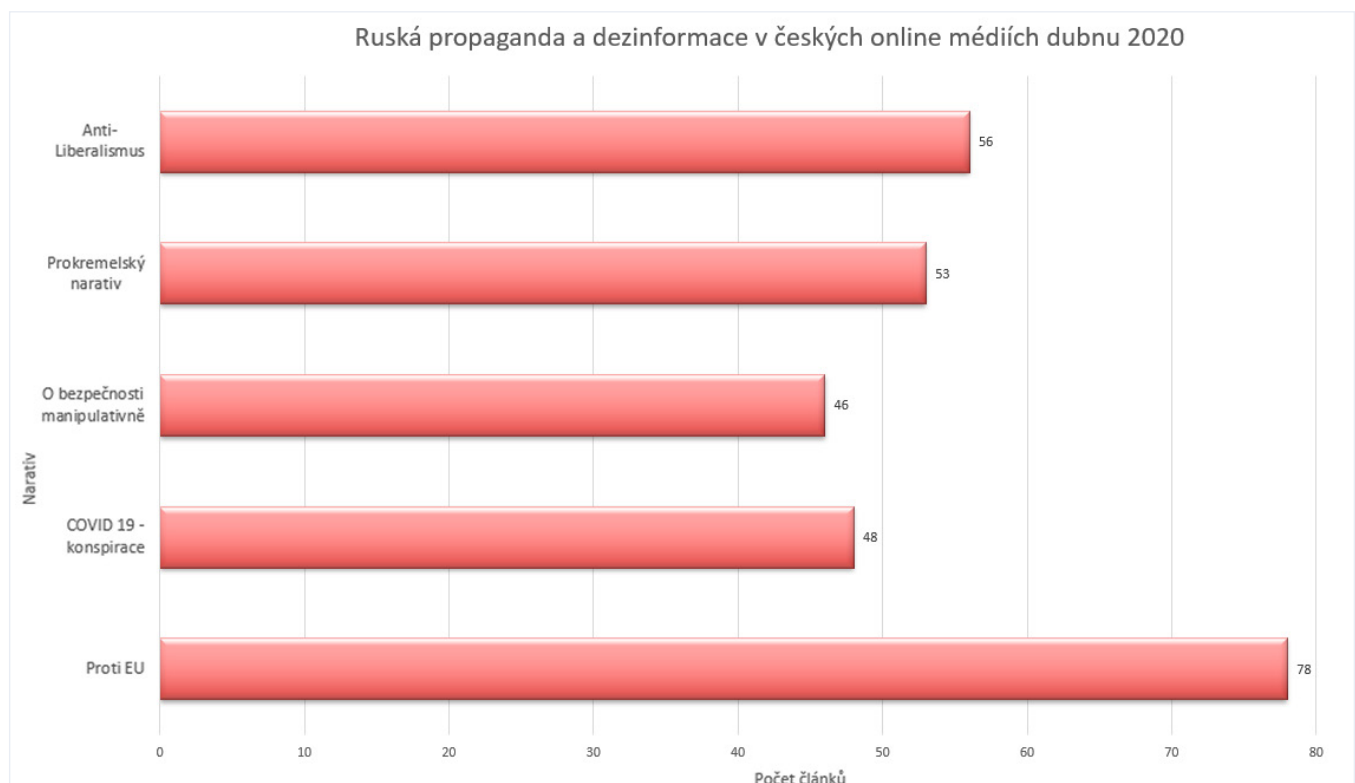
pravyprostor.cz 24	novarepublika.cz 13
sputniknews.com 18	vlasteneckenoviny.cz 10
cz24.news 15	parlamentnilisty.cz 9
	euportal.cz 9

A. Monitoring médií

Jde o analýzu celkového českého mediálního prostoru za měsíc duben.

Přehled zachycených protivníkových narativů za měsíc duben 2020 s příklady

- » V dubnu 2020 oproti předcházejícímu měsíci počet článků s nepřátelskou propagandou a dezinformacemi ve prospěch Ruska narostl – z 267 na 295 článků.
 - » Hlavním narativem zůstal protievropský, tak se do značné míry změnila struktura narativů a hlavně jejich intenzita.
 - » Alespoň jeden z pěti hlavních narativů (protievropský, proruský, proti liberální demokracii, COVID-19 – konspirace, a manipulativně o bezpečnostních otázkách) zazněl ve 223 člancích.
 - » Proruští dezinformátoři v Česku, a v rostoucí míře i samotný ruský stát (prostřednictvím svých vrcholných politiků a oficiálně ruského Sputniku), vyvinuli intenzivní dezinformační kampaň v souvislosti s přemístěním sochy Koněva.
 - » Dezinformační scéna byla dále velmi aktivní v publikování dezinformací ve formě konspiračních teorií na další aktuální téma, a to koronavirové pandemie.
 - » Protiamerický a výlučně proti-NATO narativ v dubnu téměř vymizel.
- Mezi neaktivnější zdroje jako Pravý prostor, Nová republika a Vlastenecké noviny se nám vklínil cz24.news. Hlavně díky krizi v česko-ruských vztazích byl nadmíru aktivní Sputnik, který v minulém měsíci obsadil druhou příčku. Nově jsme zaznamenali dezinformační aktivity zdrojů arfa.cz a reformy.cz.

Ruská propaganda a dezinformace v českých online médiích v dubnu 2020 se zaměřením na všechny šířené narativy. Pozorujeme dominanci narativu Proti EU a pro ruského (Prokremelský), které rostou i ve srovnání s březnem.

Příklad protievropského narativu (s příkladem ilustrativního obrázku):

Titulek: Věra Jourová varuje před fašismem v Polsku a Maďarsku. Jediný skutečně nebezpečný fašismus, který nám hrozí, je však ten z Bruselu!

<https://cz24.news/vera-jourova-varuje-pred-fasismem-v-polsku-a-madarsku-jediny-skutecne-nebezpecny-fasismus-ktery-nam-hrozi-je-vsak-ten-z-bruselu/>

Příklad proruského narativu

Titulek: Rusko je opět kritizováno, situaci ale zvládlo, podařilo se mu uniknout explozi epidemie. Názor

<https://cz.sputniknews.com/nazory/2020042311843009-rusko-je-opet-kritizovano-situaci-ale-zvladlo-podarilo-se-mu-uniknout-explozi-epidemie-nazor/>

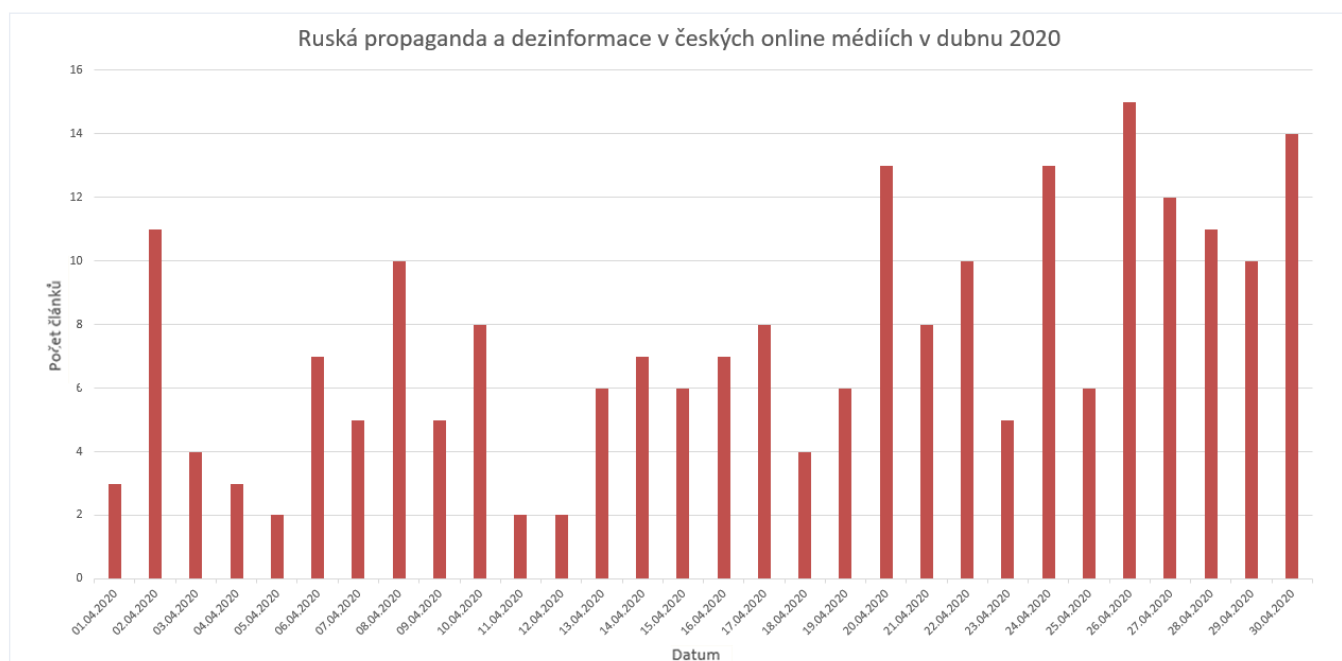
Citace: „A ve výstavbě jsou další nemocniční komplexy po celém Rusku. Takže až skončí epidemie, bude Rusko paradoxně bohatší o řadu dalších nemocničních zařízení. A jestli přijde druhá virová vlna na podzim, jak vyhrožují někteří odborníci, tak mám za to, že nebude země, která by na ni byla lépe připravena než právě Rusko. Snad ale ještě větším nebezpečím než virus jsou panikáři na sítích. Strach může být horší než jakýkoli virus, takže opatření, která plánuje Rusko proti panikářům, jsou také zcela na místě. Považuji navíc za přímo odporné, že si pátá kolona v Rusku vybere zrovna tak těžkou dobu, aby vyvedla své lidi na protesty proti bezpečnostním opatřením. Stejně jako USA, ani jí zjevně nejde o lidi. Ostatně v Praze máme s morální špínou a zneužitím karantény také zkušenosti (odstranění sochy maršála Koněva).“

Dezinformace ohledně COVID-19

Bill Gates: „My nechceme mít moc vyléčených lidí“

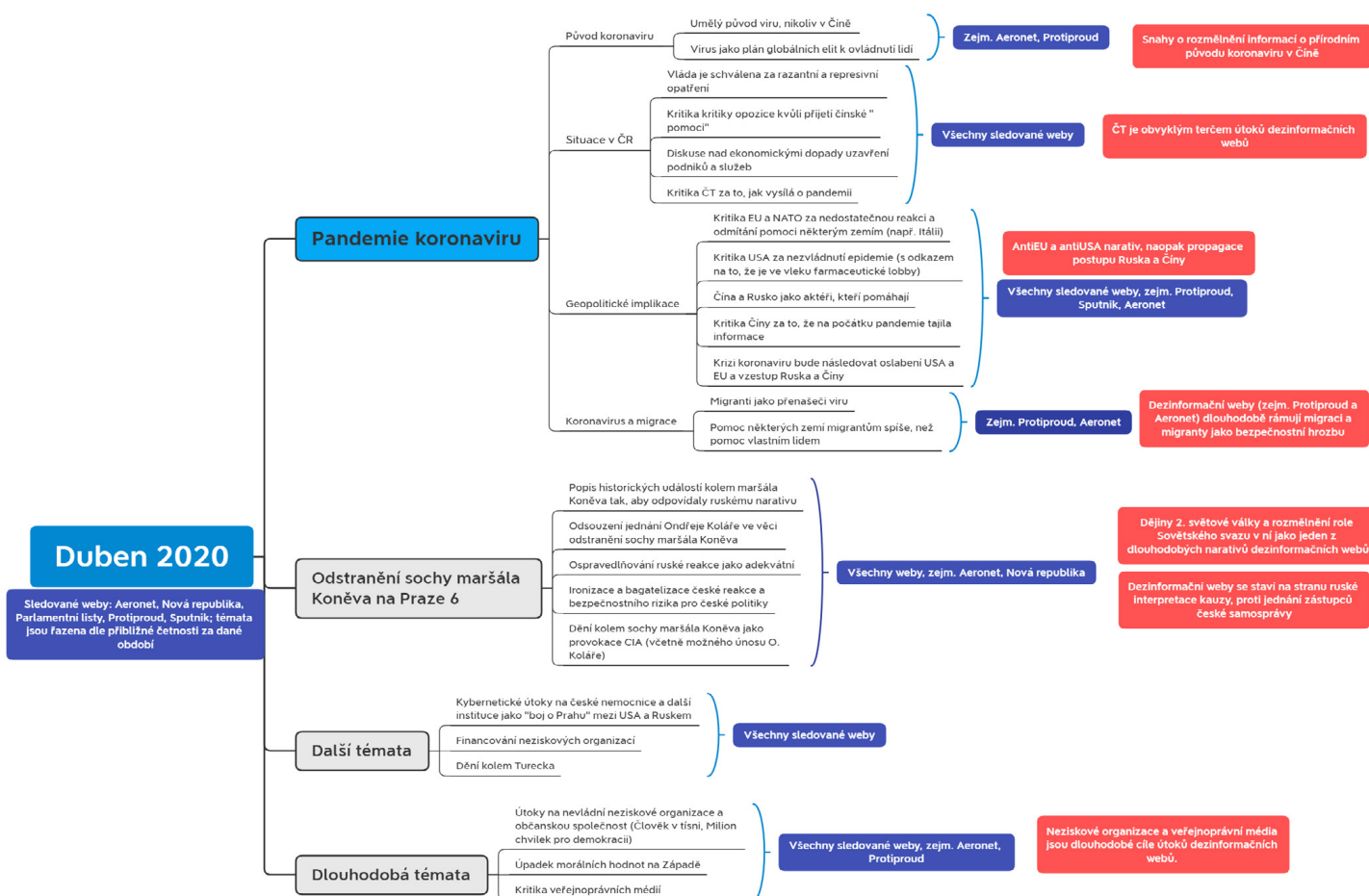
<http://svobodnenoviny.eu/bill-gates-my-nehceme-mit-moc-vylecenyh-lidi/>

Dochází k překrucování tvrzení Billa Gatese, která mají za cíl u čtenáře vzbudit dojem, že chce Bill Gates nechat umřít co nejvíce lidí na koronavirus. Zapadá do širší populární konspirace o spiknutí globálních elit.

Ruská propaganda a dezinformace v českých on line médiích v dubnu 2020 po dnech.

Dlouhodobě sledujeme tyto dezinformační a manipulativní weby, které se ve výsledcích IT analýzy objevují nejčastěji

Shrnutí témat propagovaných vybranými dezinformačními weby v dubnu 2020. Řazeno shora od nejčastějších témat.

Aeronet, Parlamentní listy, Sputniknews, Novarepublika, Protiproud.

Zde najdete měsíční souhrn popisující aktivity těchto webů, týdenní přehledy naleznete na webu www.cesti-elfove.cz.

Podporované osoby a subjekty

Rusko, Čína, Miloš Zeman, Vladimir Putin, Andrej Babiš (ANO), Václav Klaus, Václav Klaus ml. (Trikolora), MUDr. Soňa Peková, Roman Prymula, Jaroslav Foldyna (nezařazený v klubu SPD), Jiří Ovčáček, Petr Hájek, Tomio Okamura (SPD), Sergej Šojgu, Rudá armáda.

Nejčastější cíle útoků

EU, USA, Západ obecně, Německo, NATO, veřejnoprávní média, Bezpečnostní informační služba, neziskové organizace (zejm. Člověk v úsni), Ondřej Kolář (TOP09), Angela Merkelová, George Soros, Mikuláš Minář, Zdeněk Hřib (Piráti), Pavel Fischer (nezávislý), Ursula von der Leyenová, Andrej Babiš (ANO), Tomáš Petříček (ČSSD), Giuseppe Conte (italský premiér).

Podrobnější popis obsahu vybraných proruských dezinformačních webů

Sledované dezinformační platformy se v dubnu zabývaly

několika hlavními tématy, která bezprostředně souvisela s aktuálním děním. Jednalo se zejména o pandemii koronaviru, reakci České republiky a ostatních zemí na tuto pandemii, a o geopolitické důsledky, které by mohla mít. Dalším zásadním tématem bylo odstranění sochy maršála Koněva z Náměstí Interbrigády v Praze 6 a následné výhružky ze strany Ruska na adresu starosty Ondřeje Koláře. Dominantním tématem stále, jako v předešlých měsících, zůstává téma koronaviru. Můžeme nicméně pozorovat vývoj v tématu. Zatímco do pozadí mírně ustupují konspirační interpretace o původu viru (utučení dohledu nad obyvatelstvem, což urychlí plány elit na ovládnutí obyvatelstva, případně se objevuje teorie o umělém původu viru mimo ČR), se pandemie koronaviru začíná využívat k očerňování tradičních cílů dezinformátorů – EU a Západu obecně ve prospěch Ruska. V případě Číny lze pozorovat poněkud ambivalentní vztah sledovaných webů, kdy je na jedné straně vyzdvihována například efektivní reakce ze strany ČR a její pomoc postiženým evropským zemím (v kontrastu k údajné neschopnosti EU) a zároveň je na druhé straně ČR kritizována za tajení nemoci v počáteční fázi a odmítání vyšetření původu pandemie. Jde tak o klasický modus operandi dezinformátorů a manipulátorů, kteří zrovna kritizují tak, jak se to zrovna hodí a proto si často protirečí.

V případě kritiky Evropské unie a Západu je předmětem kritiky v první řadě neefektivní pomoc nejvíce postiženým zemím, jako Itálie, kde jsou oslavně přijímány protiunijní nálady. U kritiků Evropské unie je zcela jasně pozorovatelná jejich schizofrenie. Zatímco běžně EU kritizují za přílišné zasahování dovnitř členských států a za „omezování“ jejich suverenity, nyní zase volají po akceschopnosti řešit pandemii koronaviru na úrovni EU a opět dochází k protirečení. V případě USA je vedle neefektivnosti řešení koronavirové krize zdůrazňováno, že jsou západní vlády ve vleku různých lobby farmaceutických společností nebo neidentifikovaných elit, jejichž cílem je ovládnutí lidstva. Dezinformační weby dále přejícně a zasněně spekulují o oslabení Západu a nástupu moci Číny a Ruska, které údajně epidemii lépe zvládají.

Dalším tématem je počínání české vlády, které je spíše obecně oceňováno, zejména pro razantní přístup k řešení epidemie. Na konci dubna se však začínají objevovat články, které kritizují příliš rychlé rozvolňování opatření a řeší

možné negativní důsledky pro ekonomiku. V českém prostředí jsou dále kritizovány připomínky opozičních stran, které se ozývají v případě nákupu čínského zdravotnického vybavení. Opět dochází ke kritice veřejnoprávních médií, zejména České televize, která prý neinformuje objektivně nebo prý alarmisticky.

Okrajově se v souvislosti s koronavirovou pandemií objevuje rovněž téma migrace. Migranti jsou nálepkováni jako přenašeči. Je také upozorňováno na údajný dvojnásobný standard v podpoře během koronavirové krize (např. poskytování sociální pomoci).

Je kritizováno odstranění sochy maršála Koněva během nouzového stavu, což je interpretováno jako zbabělost starosty Prahy 6 Ondřeje Koláře. Odstranění sochy je rámováno jako přepisování historie Druhé světové války. Cílem útoků jsou i politici, kteří se staví na stranu O. Koláře. Poté co Rusko schválilo zákon umožňující kriminalizovat toto odstranění, přijímají dezinformační weby tento fakt jako důsledek neodpovědného chování politiků Prahy 6. Některé z těchto webů, například Aeronet, se dokonce aktivně chlubí tím, že poskytly ruským novinářům podrobnější informace o domácích politicích. Poté, co byla Ondřeji Kolářovi (společně s primátorem Prahy Z. Hřibem a starostou městské části Řeporyje Pavlem Novotným) přidělena policejní ochrana, přichází dezinformační weby s konspirační teorií, podle níž by byl případný únos nebo ublížení těmito osobám operací CIA (za pomoci BIS) s cílem poškodit Rusko.

Dezinformační weby se v případě sporu o sochu maršála Koněva staví jednoznačně na stranu ruské oficiální reakce, včetně interpretace historických událostí tak, aby odpovídali ruskému narativu a proti rozhodnutí české samosprávy. Podobné stranění ruské reakci se objevilo i v případě přejmenování náměstí u ambasády Ruské federace na Náměstí Borise Němcova, nejde tedy o nic překvapivého. Jedná se o kontinuální útoky na ty české politiky, kteří se vymezují vůči oficiálním narativům a často i lžím oficiálních ruských míst.

Dalšími aktuálními tématy byly kybernetické útoky na české nemocnice, které mají být údajně dalším dílkem širšího „boje o Prahu“ mezi USA a Ruskem. Dále je kritizováno Turecko a jeho role v další případné migrační krizi,

případně jeho chování na řecko-turecké hranici a v severní Africe. V neposlední řadě se pod kritickými výpady dostává klasická stálice jako: neziskové organizace, jejichž financování by chtěla redukovat KSČM, veřejnoprávní média a údajný obecný úpadek Západu.

Monitoring mainstreamových médií

Jako doplněk provádíme monitoring mainstreamových médií, ve kterých sledujeme témata pokrývaná dezinformační scénou a informačními aktivitami ve prospěch Ruska a Číny. Sledujeme, jaká témata dostávají prostor, tak i jakým způsobem (zda převažují proruské nebo pročínské narativy). Důvodem je zjištění, že narativy dříve šířené pouze dezinformačními zdroji a zdroji přímo navázané na ruské a proruské skupiny, někdy prosakují do mainstreamových zdrojů. Mainstreamem se myslí veřejnoprávní média (ČT, Český rozhlas) a vybraná komerční média (Hospodářské noviny, Ihned.cz, MF Dnes, Idnes.cz, Aktuálně.cz, DeníkN, Respekt, Právo, Novinky.cz, Seznam zprávy atd.

Hlavním tématem byla pandemie koronaviru, včetně dezinformací s ním spojených. V souvislosti s koronavirem se řešily potenciálně problematické dodávky zdravotnického materiálu pro Ministerstvo zdravotnictví. Důležitým tématem byla situace v Číně a to, jak se Čína snaží využít aktuální krizi k vylepšení své pozice v rámci světového řádu, často právě za využívání dezinformací a propagandy. Média rovněž věnují pozornost varování před možným využitím ekonomické krize právě ze strany Číny, aby ovládla strategické odvětví v Evropě.

Média se intenzivně věnovala i odstranění sochy maršála Koněva a dopadům v podobě možného trestního stíhání starosty Prahy 6 Ondřeje Koláře v Rusku, bezpečnostnímu ohrožení ze strany Ruska. Média se věnují i reakci české vlády na toto ohrožení.

Dalšími tématy byla migrace, zejména porušení evropských smluv v případě neakceptování migračních kót ze strany ČR, kybernetické útoky na české nemocnice a jiné instituce. Dalším hlavním tématem byl výhružný „dopis“ s razítkem čínské ambasády, který byl nalezen v pozůstatosti bývalého předsedy Senátu ČR Jaroslava Kubery. Jeho původ a neochota vedoucího Kanceláře prezidenta republiky Vratislava Mynáře jsou často skloňovány.

B. Monitoring řetězových e-mailů

Vzhledem k metodice sběru řetězových e-mailů, které získáváme zejména od informátorů a od veřejnosti (sběrný e-mail: posli.retezak@seznam.cz) je nutné uvést, že systematicky nemapujeme celou síť řetězových e-mailů, ani její převážnou část. Přes tato omezení se domníváme, že pokrýváme všechna nebo drtivou většinu témat komunikovaných tímto kanálem, protože témata komunikovaná řetězovými e-maily sledujeme i na dezinformačních webech, z nichž jsou často přebírány texty řetězových e-mailů nebo kde tyto texty končí.

Některé odpovědi zpracované elfími pracovníky na vybrané e-maily lze nalézt na: <https://manipulatori.cz/lexikon/hoax/> Jsou vystaveny v sekci Hoaxy a řetězové maily, uvozeny v titulku „řetězový mail“.

Za duben jsme zachytili a zpracovali celkem 237 e-mailů.

Na dubnové dezinfoscéně celkově dominovalo téma koronaviru.

Za nejvíce znepokojující považujeme nárůst počtu „legitimních“ internetových zdrojů dezinformací, převážně se jedná o internetové stránky oblastních organizací KSČM. Dále je v tomto měsíci znatelný pokračující přesun z textové podoby dezinformací na video – pokud není přílohou řetězového e-mailu video soubor, tak je často využíván e-mail jako nosič odkazu na video na portále YouTube, případně Facebook.

Autorem originálního příspěvku je buď vymyšlená osoba (velmi často s lékařským titulem), známý dezinformátor (např. J. Zwyrték Hamplová) nebo anonym. Používání lékařských titulů považujeme za vějičku na publikum řetězových e-mailů, tvořené zejména seniory a lidmi na okraji společnosti, které svým způsobem současný režim zradil (exekuce, vyloučené lokality, změna orientace ekonomiky z těžkého průmyslu na služby). Předpokládáme, že pro cílové publikum tvoří lékaři jedinou uznávanou autoritu, zejména proto, že z podstaty svého povolání pomáhají všem bez rozdílu, patrně jako jedni z mála je není možno zařadit do kategorií lelkujících elit nebo polistopadových zlodějů.

Poznámky z analýzy

S překvapením se vynořila vlna řetězových e-mailů dehonestující neúspěšného kandidáta na úřad prezidenta – Jiřího Drahoše a spojujíc ho s podporou imigrantů a islámu [*politika česká, demokratický blok, islám, elity*].

Jedna z nejpropracovanějších dezinformací měsíce dubna popisuje koronavirus jako prostředek v sofistikovaném plánu osnovaného Putinem a Trumpem k ovládnutí celého světa hrstkou vyvolených, celý text je dostupný na: <https://tadesco.org/putin-a-trump-vs-novy-svetovy-rad-finalni-bitva/> [*NWO, USA, Rusko, koronavirus*]

Přes 22 procent zachycených a zpracovaných řetězových e-mailů se zabývalo tématem nového *koronaviru* nebo nemoci *COVID-19*; to je stejné relativní množství, jako e-mailů věnujících se tématu *EU* a *uprchlíkům* dohromady. Růst koronavirové tematiky je patrný zejména na úkor témat: *uprchlíci, islám, rasismus, tradiční hodnoty, vláda a Německo*. **Patrně** se jedná o nahrazení jednoho „strašícího“ tématu jiným. Obrazná hrozba uprchlíky byla jednoduše nahrazena koronavirem. Zajímavé je v tomto kontextu, že podíl zmínek o *EU* zůstává relativně stabilní. Jistě budeme bedlivě sledovat, nakolik je domněnka o záměně již roky neaktuálního strašení *uprchlíky* pravdivá – a tím spíše, jestli se *koronavirus* udrží podobně dlouho, případně kdy a čím bude nahrazen.

Kuriozitou je stabilní podíl cca 10 % témat řetězových e-mailů [*vtip a zajímavost*].

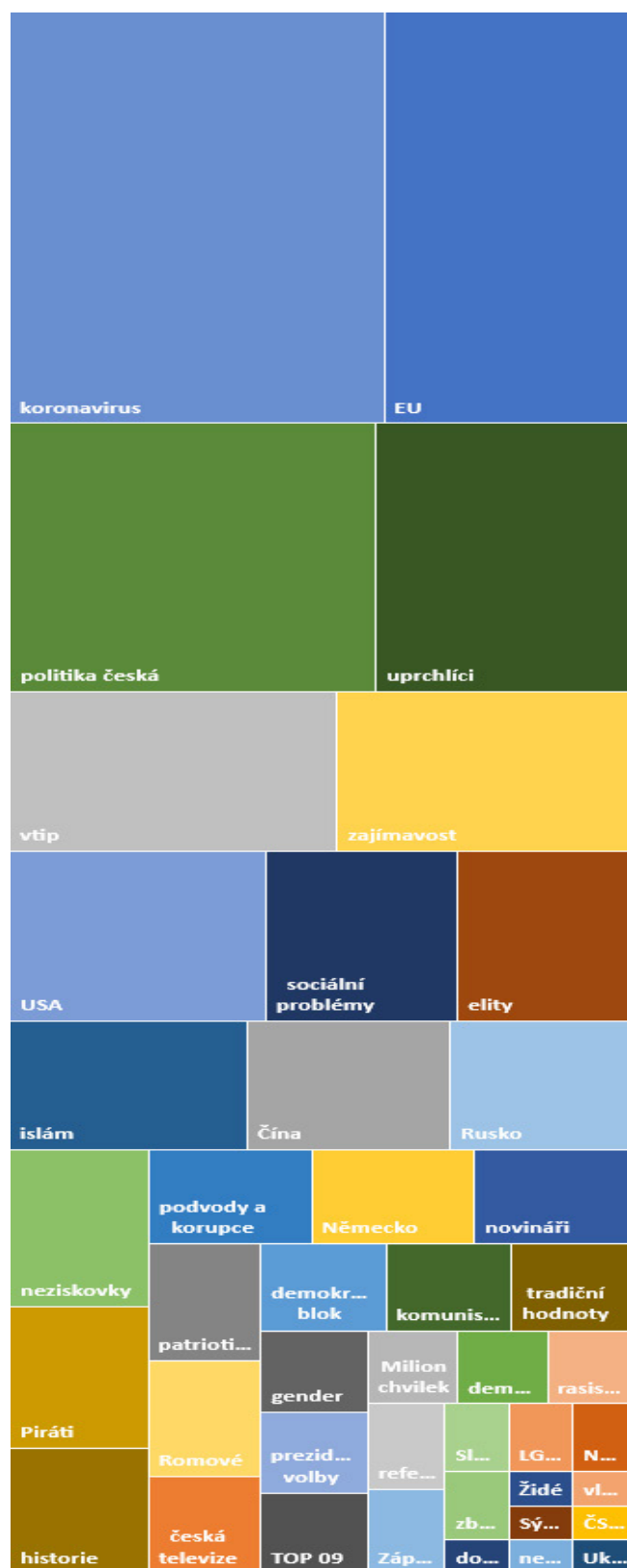
Podporované osoby a subjekty: Andrej Babiš, Miloš Zeman, Jana Zwyrték Hamplová, Ivan Koněv.

Nejčastější cíle útoků: Andrej Babiš, Věra Jourová, Jan Hrušínský, Tomáš Klus, Zdeněk Svěrák, Angela Merkelová, Andrej Babiš, Jiří Bartoška a neziskové organizace.

Témata a e-maily, které podle nás stojí za pozornost:

- 1) **Špatná EU** „*Důchodci v karanténě až do roku 2021???*“ Zdroj se snaží pokřiveně roznést, že EU

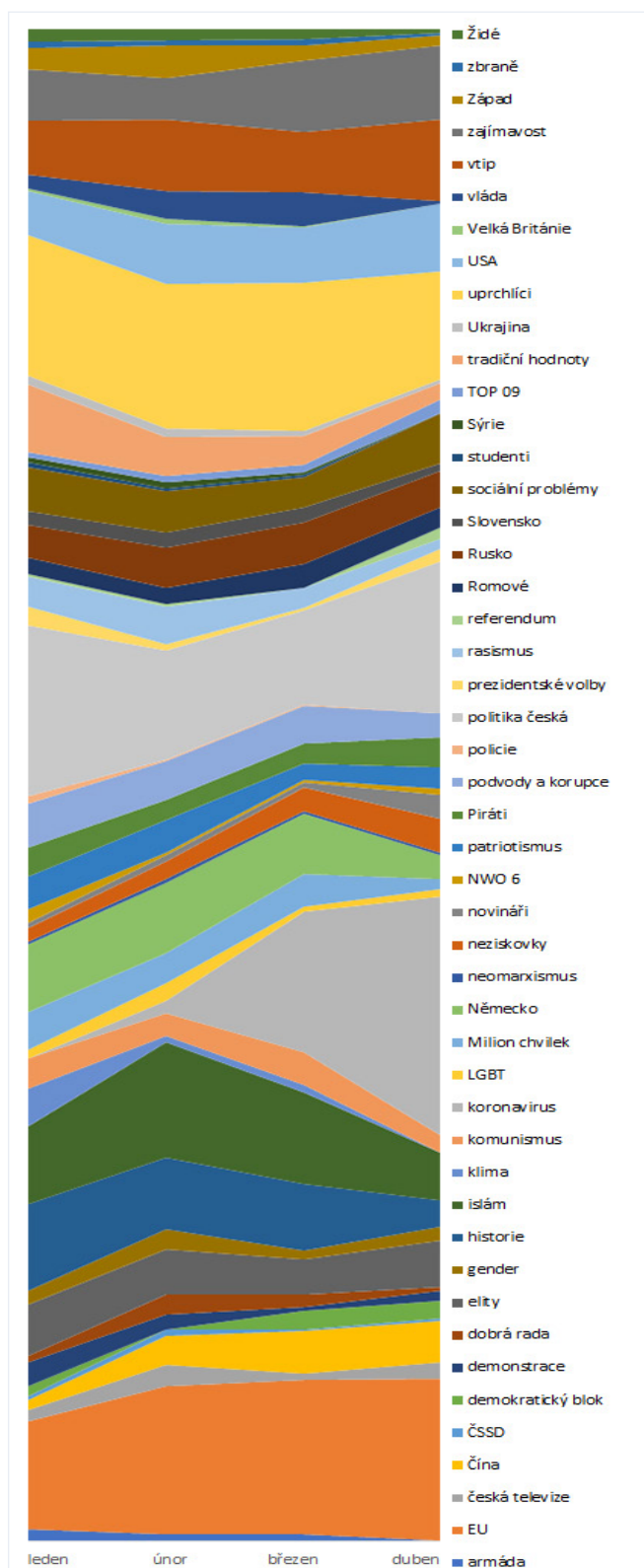
- 9) **Útoky na národní a evropské elity (spojovány s migrací, útoky na jejich „nenárodnost“ a majetek)** „PERFEKTNÍ SEZNAM TVRDÉHO JÁDRA PRAŽSKÉ KAVÁRNY“ jmenný seznam veřejně činných osobností (David Matásek, Bára Hrzánová, Jan Hřebejk... a cca 20 dalších), kteří se podle těchto informací veřejně hlásí k přijímání uprchlíků a zaprodání naší země. [elity]
- 10) **Obrana tradičních hodnot...at' už je to cokoli** „STRATENA EVROPA - natočili to SLOVÁCI - opravdu HRŮZA...“ video popisující západní země jako zaprodance EU a LGBT komunitě, což má předznamenávat jejich cestu k úpadku. [Slovensko, uprchlíci, islám, tradiční hodnoty, Romové, LGBT, gender, Západ, elity]
- 11) **Útoky na národní a evropské elity (spojovány s migrací, útoky na jejich „nenárodnost“ a majetek)** „Velmi aktuální...“ Zachytili jsme sbírku koláží, velebící současné kontroverzní evropské vůdce, jako je Orbán, Kaczyński, Putin... u jejich fotografií jsou texty neověřených citátů volajících po pevnější ochraně hranic, „raději oželeť evropské dotace než přijmout uprchlické kvóty“ apod. [EU, uprchlíci, Rusko, Německo, islám]
- 12) **Nekritický obdiv k Rusku vs. napadání západních demokracií** „Slovani“ Návrat k událostem 2. sv. války. Ruský národ jsou větší mučedníci než židé, protože Německo provádělo jejich vyvražďování v daleko větším měřítku. [Rusko]
- 13) **Přímá podpora Číny** – „Konec srandy dámy a pánové...“ Propagandistické video demonstrující sílu čínské armády (konkrétně jejich letadlové lodě). Čína je silná, měli bychom se ji obávat až podlézat. [Čína, zbraně]
- 14) **Za socialismu NEbylo lépe: „Babička... Na to už není co říci a navíc je to poetické.“** Poměrně dlouhý text, laděný do tklivého tónu, popisuje rozhovor babičky s vnučkou, babička vypráví co všechno za jejího života přišlo na svět nového (internet, mobily, jiné společenské postavení a účta), hra na účtu ke stáří a na dřívější jednodušší a lepší svět. [Vtip, tradiční hodnoty]

Relativní podíl témat řetězových e-mailů za duben 2020. Graf ukazuje nejčastější témata řetězových e-mailů označené předem definovanými tagy. Tyto tagy jsou přiřazeny k jednotlivým podrobnějším slovním popisům zachycených témat (narativů).

Pravidelný přehled české dezinformační scény

duben 2020

Vývoj relativního podílu témat řetězových e-mailů za rok 2020. Graf ukazuje nejčastější témata řetězových e-mailů označené předem definovanými tagy. Tyto tagy jsou přiřazeny k jednotlivým podrobnějším slovním popisům zachycených témat (narativů).

C. Monitoring sociálních sítí, včetně jejich vlivu na fyzický prostor

Na sociálních sítích, v ČR se jedná především o Facebook, v daleko menší míře o Twitter nebo Instagram, působí řada organizovaných skupin a jednotlivců, kteří šíří dezinformační obsah a propagandu cílenou proti členství ČR v západních strukturách (EU, NATO). Určitou roli dále hrají sociální síť Vkontaktě, která slouží především jako platforma pro organizaci tvrdě nacionalistických a proruských skupin a Quora, která je využívána k zacílení na akademiky. Kromě otevřených podporovatelů Ruska jsou častými přispěvateli podporovatelé SPD a KSČM.

Výše zmíněné organizované subjekty podporují politiku Ruska a organizují informační útoky na vybrané instituce a jednotlivce v kyberprostoru. Útoky spočívají především v šíření dezinformací (jsou velmi často sdíleny články z dezinformačních serverů, které monitorujeme), ale i v cíleném zastrašování a cíleném nahlašování stránek s požadavkem jejich blokace. Jsou schopny působit cíleně i plošně. Subjekty dále dlouhodobě šíří pozitivní obraz Ruska, jeho kultury a vojenské moci (nové ruské zbraně, efektivní působení v Sýrii) s tím, že je zdůrazňována pozitivní role V. Putina.

Aktivní proruské subjekty zpravidla agresivně využívají citlivých bodů ve společnosti a strachu (obavy z migrace a islámu, obavy z politického vývoje, využívají historických reminiscencí důležitých především pro seniory, jako jsou témata sudetských Němců, nacismu, klimatických změn, nově přibýlo téma koronaviru, atp.) a organizují akce jak v kyberprostoru tak ve fyzickém prostoru, kde jde o lobbying ať u vybraných klíčových osob nebo politických stran (v rámci budování vlivových schopností v blízkosti českých politiků), organizaci demonstrací, pochodů, shromáždění. Tyto skupiny zatím nejsou schopné organizace skutečně velkých akcí ve fyzickém prostoru, jejich členská základna je relativně malá, jsou ale vytrvalé a mají velmi dobré mediální pokrytí především prostřednictvím jimi řízených informačních zdrojů. Další úrovní jejich podpory je využívání vlivové báze u některých, i vrcholných, politiků (M. Zeman), někteří politici proruské narativy podporují z politických oportunistických důvodů (T. Okamura, V. Filip), v některých případech asi i z přesvědčení (J. Vyskočil).

Podrobnější monitoring některých sledovaných Facebookových skupin naleznete na našem webu www.cesti-elfove.cz.

Témata za duben:

Dominuje téma koronaviru, kde je podpora restriktivních opatření a především podpora uzavření hranic se západními státy, útočí se na („bohaté“) lidi co byli lyžovat v Itálii, téma je spojeno s útoky na muslimy, co údajně nedodržují karanténu. Ve skupinách je podpora nahlašování lidí co nenosí roušky Policii a úřadům. Jsou časté útoky na EU v souvislosti s epidemií („EU nám nepomohla, Čína pomohla“). Je kritizováno WHO a EU za nezvládnutí epidemie, je šířen hoax o očkování proti COVID-19. Jsou šířeny konspirační teorie o tom, že virus pochází ze Západu a nikoliv z Číny a o jeho souvislosti s 5G sítěmi.

Zůstávají ale obvyklá témata:

- » **Strašení uprchlíky/migranty**, v souvislosti s manipulativními zprávami o bezpečnostní situaci na Západě, situaci na řecko-srbské hranici a konspiračními teoriemi spjatými s EU a jejími údajnými plány na „islamizaci Evropy“. Migranti jsou důsledně líčeni jako méněcenní a líní a současně vychytralí, vytrvalí a násilní lidé.
- » **Antisemitismus**, konspirační teorie o „silách v pozadí řídicích svět“.
- » **Útoky na EU**, která je líčena jako slabá a současně despotická (je srovnávána se SSSR za L. I. Brežněva) a je jí vyčítáno „nezvládnutí epidemie“ a současně je napadána, že zneužívá epidemie k získání více moci. Je propagován a podporován rozpad EU na jednotlivé národní státy. Je propagován obrat „k východním vzorům“, tj. Rusku, V4 a Číně.
- » **Útoky na české demokratické strany** a politiky za podporu EU a prozápadního směřování ČR.
- » **Útoky na elity**, včetně umělců a sportovců za podporu EU a prozápadního směřování ČR, ale i ze sociálních

důvodů. Objevily se opět útoky na Milion chvilek a osobnostmi s nimi spjatými (současně je podporován článek V. Klause o „vzpouře davů“).

- » **Útoky na veřejnoprávní média** a vybrané novináře pro jejich podporu EU a Západu
- » **Adorace Ruska** pro jeho sílu a vykreslování V. V. Putina jako hrdiny a rozhodného vůdce. Napadání všech příspěvků, politiků a osobností, které kritizují Rusko. Odpor proti odstranění sochy I. S. Koněva na Praze 6 (podpora stanovisek Ruska), obviňování českých politiků z fašismu (mj. hoax o nacistické minulosti rodiny O. Koláře).
- » **Podpora nejasně definovaných „tradičních hodnot“**, většinou v souvislosti s postavením žen, případně sexuálních menšin, adorace Ruska jako obránce „tradičních hodnot“ v souvislosti se „slovanskou vzájemností“ a útoky na „dekadentní Západ“.
- » Kontroverzně je vnímána **postava A. Babiše**, který je napadán za pochvalné výroky k EU a za činnost Agrofertu (řepka), současně je podporován jako premiér vlády, která údajně epidemii zvládla.

Nejčastější cíle útoků

EU, ČT, Německo, opozice – především TOP 09 a Piráti, LGBT+, WHO, Milion chvilek.

Angela Merkel, Ursula von der Leyen, Věra Jourová, Adam Vojtěch, Roman Prymula, Tomáš Halík, Nora Fridrichová, Petr Dvořák, Dominik Feri, V. Havel, Henry Kissinger, George Soros, P. Novotný, O. Kolář, Zdeněk Hřib.

Podporované osoby a subjekty

Rusko, Řecko (v souvislosti s odporem proti migrantům a uprchlíkům), Itálie (podpora M. Salviniho), většinou i obecně vláda ČR (A. Babiš), Maďarsko, Doněcká republika, Srbsko

Vladimir Putin, Václav Klaus ml., I. S. Koněv, V. Orbán, Ivan David, Hynek Blaško, Radek Koten, Jiří Kobza, Petr Hampl, P. Mach, M. Salvini

Příspěvatelé čerpají zejména z těchto dezinformačních webů

Weby: I stand with Greece, Zastavme zloděje, Svobodné noviny, Sputnik, Aeronet, CZ24 News, Důležité 24, Aliance národních sil, Parlamentní listy, V4 Nová Evropa, www.svobodny-vysilac.cz, www.novarepublika.cz, ceskavec.com, Protiproud.cz, euarabia, voxpouliblog.cz, ideablog.cz, V4NOVAEVROPA.CZ, eurozpravy.cz, michalapetr.cz (a kanál youtube „KPV 0249“), stavbez-nouze.cz, afra.cz, skrytapravda.cz, protiproud.cz, svobodnenoviny.eu, reformy.ct, aeronet.cz

FB: Antikavárna, SPD, Tomio Okamura, Přátelé Miloše Zemana, Václav Klaus mladší premiérem, Samizdat, MUDr. Ivan David, Radek Koten SPD, Země česká domov můj, Ministerstvo nepříjemné pravdy, Agent Bureš